

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7/14696

Sayı : B.16.0.BHI.0.00.00.00/ 123566
Konu : Soru Önergesi

27/07/ 2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 28/06/2006 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-23097 sayılı yazısı.

Muğla Milletvekili Sayın Ali ARSLAN'ın 7/14696-222969 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Atilla KOÇ
Bakan

EK:
Cevap (1 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ ARSLAN'IN 7/14696-22969
ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN
BAKANLIĞIMIZ CEVABI**

SORU 1: Gençlerimizin ve gelecek kuşaklarımızın tarihimizi, kültürümüzü temsili resimlerle tanınmasını doğru buluyor musunuz?

SORU 2: British Museum'da sergilenen Mausoleum'u ve diğer eserlerimizi uluslararası sözleşmeler dahilinde ait oldukları yere, Bodrum'a geri getirme konusunda bir girişiminiz olacak mıdır?

CEVAP 1, 2: Bodrum ilçesi merkezinde antik Halikarnassos kentinde bulunan ve antik çağın yedi harikasından biri olan Mausoleion, antik yazarlardan Plinius'un bildirdiğine göre M.Ö.350 tarihinde Pers Satrabı Mausolos için karısı ve kız kardeşi Artemisia tarafından yaptırılmıştır.

1402 yılında St.Jean Şövalyeleri Mehmet Çelebi'den aldıkları izinle Mausoleion'a ait yapı taşlarını, mimari parçaları, kabartmaları ve heykelleri kullanarak Bodrum kalesini inşa etmişlerdir.

1846 yılında İngiltere'nin Büyük elçisi Lord Stratford Canning'in Padişah Abdülmecid'den aldığı izinle Bodrum Kalesi'nin duvarlarında görülen Mausoleion'a ait kabartmaları götürdüğü bilinmektedir. 1856 ve 1857 yıllarında ise Mausoleion'da kazı yapan İngiliz araştırmacısı Nevton kazı sırasında bulduğu bazı kabartmaları, Mausolos ve Artemisia'nın heykellerini, dört atlı araba parçalarını ve diğer eserleri Padişah Abdülmecid'den aldığı izinle British Museum'a götürdüğü bilinmektedir.

1966-1977 yılları arasında Danimarka Aarhus Üniversitesi adına Prof.Dr. Kristian Jeppesen arkeolojik kazıları yürütmüştür.

1982 yılında Mausoleion Anıt Müzesi ziyarete açılarak orijinalleri British Museum'da bulunan kabartmaların alçı kopyalan ve birkaç orijinal kabartma sergilenmeye başlamıştır.

Başbakanlık, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı'ndan söz konusu eserlerin yurtdışına götürülmesi ile ilgili bilgi ve belgelerin gönderilmesi istenmiş, ancak tasnifi tamamlanmış fonlar üzerinde yapılan araştırmalarda herhangi bir kayda rastlanmadığı öğrenilmiştir.

Ülkelerin kültür varlıklarının ait oldukları ülkelere iadesi ile ilgili 1970 UNESCO sözleşmesini onaylamamaları girişim yapmamızı zorlaştırmaktadır. İngiltere 2002 yılında söz konusu sözleşmeyi kabul etmiş ve henüz onaylamamıştır. Ancak söz konusu sözleşme de 2002 yılından önce giden eserleri kapsamamaktadır. (Sözleşmeler imzalandıkları tarihten itibaren geçerlidir.)

Osmanlı arşivlerinde tasnif çalışmalarının devam ettiği düşüncesiyle bilgi ve belge talebimiz 1996 yılından beri belirli dönemlerde devam etmektedir. Konu ile ilgili herhangi bir belge bulunmaması nedeniyle bu konuda henüz resmi bir girişimimiz bulunmamaktadır.